

XIV Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego — spojrzenie Prezesa

14th International Congress of the Polish Cardiac Society — President's view

Niedawno zakończono XIV Międzynarodowy Kongres PTK w Poznaniu, który był udany pod wieloma względami. Po pierwsze, sukces organizacyjny, za co szczególnie gorące podziękowania składam prof. Romualdowi Ochotnemu i dr. med. Przemysławowi Mitkowskiemu oraz całemu zespołowi Kliniki Kardiologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Po drugie, atrakcyjny program naukowy i dydaktyczny doskonalony w ostatnich latach, który został przygotowany przez Komitet Naukowy Kongresów pod kierownictwem prof. Piotra Ponikowskiego. Hasłem przewodnim Kongresu było „Zdrowe serce w każdym wieku”, które było przedmiotem prezentacji w 10 sesjach poruszających problemy w różnorodnych jednostkach chorobowych w kardiologii u pacjentów w podeszłym wieku. Na zaproszenie PTK przybyło kilkunastu ekspertów z kardiologii z Europy, którzy uświetnili swoją obecnością i aktywnością nasz Kongres. Profesora Fransa Van de Werfa z Belgii uhonorowaliśmy tytułem Honorowego Członka PTK. Niezwykle istotnym wydarzeniem w kontekście obranej i realizowanej przez PTK strategii było zaproszenie do uczestnictwa w specjalnych sesjach pt. „Goście Prezesa PTK” Prezesów Towarzystw Naukowych i Konsultantów Krajowych reprezentujących różne dziedziny medycyny, z którymi na co dzień współpracujemy przy łóżku chorego. W pierwszej sesji pt. „Pacjent kardiologiczny — problem interdyscyplinarny. Operacja niekardiologiczna u chorych z obciążeniami kardiologicznymi” uczestniczyli prof. Jacek Musiał (Prezes Towarzystwa Internistów Polskich), prof. Piotr Andziak (Prezes Polskiego Towarzystwa Chirurgii Naczyniowej), prof. Jacek Imiela (Konsultant Krajowy ds. Interny) i prof. Janusz Andres (Prezes Polskiego Towarzystwa Anestezjologicznego). Z kolei w drugiej sesji pt. „Operacje kardiologiczne u pacjentów w podeszłym wieku” udział wzięli prof. Tomasz Grodzicki (Konsultant Krajowy w Dziedzinie Geriatrii), prof. Jacek Manitius (Prezes Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego), prof. Tadeusz Orłowski (były Prezes Polskiego Towarzystwa Kardio-Torakochoirurgicznego), prof. Jerzy Sadowski (Prezes Polskiego Towarzystwa Kardio-Torakochoirurgicznego) i prof. Andrzej Szczeklik (Prezes-elekt Towarzystwa Internistów Polskich). Tradycyjnie, wspólnie z Polskim Towarzystwem Nadciśnienia Tętniczego zorganizowano sesję, której współprzewodniczył prof. Zbigniew Gaciong (Prezes PTNT). Formuła tych sesji została przez zaproszonych Gości zaakceptowana i wysoko oceniona. Wierzę,

że ta inicjatywa będzie podstawą kolejnych spotkań i debat o naszych wspólnych pacjentach.

Niestety w ostatnim okresie z naszych szeregów odeszli na zawsze wielcy ludzie polskiej kardiologii i kardiologii, wspaniali lekarze, nauczyciele i koledzy: prof. Leszek Ceremużyński, prof. Jerzy Kuch, prof. Zbigniew Religa, prof. Marian Śliwiński, prof. Waclaw Sitkowski, prof. Marian Cholewa, prof. Leszek Kubik, prof. Wanda Wyszacka-Aleksandrow, prof. Tadeusz Kraska, dr n. med. Marek Edelman.

W trakcie poznańskiego Kongresu upłynął pierwszy rok kadencji nowego Zarządu Głównego PTK, który był wypełniony wyjątkową pracą przygotowującą wiele zasadniczych zmian w funkcjonowaniu naszego Towarzystwa, które bez wątplenia będą miały ważne znaczenie dla przyszłości polskiej kardiologii i kardiologii. Do najważniejszych z nich należą zmiana zasad wyboru do Zarządu Głównego i pozostałych struktur PTK oraz wprowadzenie kadencyjności we wszystkich strukturach PTK. Zaproponowane zmiany zostały przegłosowane na Walnym Zgromadzeniu członków PTK. Powodem proponowanych zmian była i jest potrzeba umacniania jedności i siły PTK w myśl zasady „liczą się z Tobą, jeżeli jesteś silny”. Nie bez znaczenia jest zatem zwiększenie realnej siły oddziaływania naszych największych liczebnie struktur na działalność PTK, które samodzielnie lub w aliansach z innymi Sekcjami/Asocjacjami są w stanie wprowadzić swojego przedstawiciela do Zarządu już po wyborach na szczeblu Sekcji/Asocjacji, a nie na Walnym Zgromadzeniu. Z kolei zaproponowane zmiany zasad wyboru do Sekcji i Oddziałów w pełni oddają ducha dokonujących się zmian w PTK, tj. zwiększenie aktywności większej liczby członków we wszystkich naszych strukturach. Kolejną istotną zmianą było powołanie Komitetu Nominacyjnego składającego się z 3 poprzednich Prezesów PTK (niebędących aktualnie w składzie Zarządu) w celu przyznawania Członkostwa Honorowego i Medalu Zasługi PTK. Komitet Nominacyjny będzie wyłaniał kandydatów, którzy byliby przedstawiani do akceptacji Zarządowi Głównemu, a następnie ich kandydatury poddawane byłyby głosowaniu w trakcie Walnego Zgromadzenia przez członków PTK w celu ich ostatecznej akceptacji.

Rozpoczęcie nowej kadencji było także ważne dla naszego czasopisma *Kardiologii Polskiej*, która w wyniku konkursu zmieniła wydawcę na Via Medica, i została zaprezentowana w zupełnie nowej, bardziej przyjaznej dla oka szacie

graficznej. Wieloletnie wysiłki Redaktora Naczelnego — prof. Piotra Kułakowskiego — zostały uwieńczone sukcesem w postaci uzyskania upragnionego *Impact Factor* równego 0,568. Ten historyczny moment powinien być szeroko rozpropagowany wśród naszych członków, od których zależy nie tylko jego utrzymanie, ale przede wszystkim podwyższenie. Wśród ważnych zadań związanych z edukacją podyplomową jest dostarczanie polskim lekarzom nowych wytycznych, które kształtują praktykę kliniczną. W ostatnim roku dzięki zaangażowaniu prof. Janiny Stępińskiej zgromadzono środki finansowe na wydanie kolejnych czterech zbiorów wytycznych: omdlenia, nadciśnienie płucne, infekcyjne zapalenie wsierdza i postępowanie kardiologiczne u pacjentów poddawanych zabiegom niekardiologicznym.

W celu realizacji jednego z naszych głównych zadań statutowych podjęto decyzję o zrezygnowaniu z organizowania Wiosennej Konferencji PTK i wsparcie tym tytułem konferencji naszego czasopisma — *Kardiologii Polskiej*, w trakcie której corocznie będziemy prezentować najnowsze wytyczne Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego. W tym roku taka Konferencja odbyła się w Łodzi w dniach 4–5 czerwca i była zorganizowana przez zespół prof. Jarosława Kasprzaka.

Kolejnym ważnym wydarzeniem edukacyjnym o zasięgu ogólnopolskim będzie I Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego pt. „Choroby serca w cukrzycy”, która odbędzie się w Warszawie w dniach 26–27 listopada. Wpisuje się ona w realizację strategii otwarcia zawodowego i naukowego PTK dla innych specjalności lekarskich. Wierzymy, że takie postępowanie jest zgodne z duchem czasu i pozwoli nam kardiologom lepiej zrozumieć i rozwiązywać problemy naszych pacjentów. Organizatorem tego pierwszego spotkania z ramienia PTK jest prof. Lech Poloński, który wspólnie z prof. Władysławem Grzeszczakiem (Prezesem PTD) przygotowuje to spotkanie.

Niezmiernie istotną sprawą, która zmieniła się w ostatnim roku, była modyfikacja strony internetowej PTK. U jej podstaw leży chęć stworzenia na niej multimedialnej platformy edukacyjnej, która ma odpowiadać współczesnym wymaganiom i wyzwaniom. Wierzę, że już wprowadzone i przygotowane zmiany znajdą akceptację ze strony naszych członków. Dokonujące się przeobrażanie strony internetowej PTK jest możliwe dzięki zaangażowaniu się dr. n. med. Marcina Grabowskiego i całego zespołu Komisji Informatyki PTK. Dzięki aktywności prof. Tomasza Pasierskiego i Jego zespołu w dziale „Doniesienia Naukowe” na bieżąco można śledzić streszczenia najważniejszych prac ukazujących się w literaturze światowej. Poważnym wzmocnieniem edukacyjnym jest podarowanie przez firmę Sanofi-Aventis członkom PTK dostępu do polskiego tłumaczenia aktualnych doniesień z serwisu www.theheart.org i streszczeń badań klinicznych.

Nie bez znaczenia dla sprawnego funkcjonowania PTK i polskiej kardiologii jest ścisła współpraca z prof. Grzegorzem Opolskim (Konsultantem Krajowym w Dziedzinie Kardiolo-

gii) w rozwiązywaniu problemów, które na co dzień nękają każdego z nas z osobna i naszą organizację. Wspólne działania w ostatnim roku zaowocowały korzystnymi rozstrzygnięciami w kontaktach z Ministerstwem Zdrowia, Narodowym Funduszem Zdrowia czy Naczelną Izbą Lekarską.

Jednym z głównych zamierzeń aktualnego ZG PTK jest ożywienie działalności naukowej wśród naszych członków, między innymi temu celowi mają służyć rozbudowywany system grantów naukowych i wyjazdowych na kongresy europejskie i amerykańskie, nagrody i stypendia, na które wydaliśmy w ostatnim roku ok. 370 000 PLN. Po raz pierwszy ZG ufundował grant naukowy Sekcji i Asocjacji PTK w wysokości 200 000 PLN w celu pobudzenia realizacji prac wielośrod-kowych.

Nasze Towarzystwo podlega ciągłym zmianom związanym nie tylko z przyjmowaniem dość znacznej liczby nowych członków, ale także z powoływaniem nowych Asocjacji, Sekcji i Oddziałów. Po kilku latach wytrwałych starań kolegów z Sekcji Interwencji Sercowo-Naczyniowych udało się w dniu 8 lipca przekształcić Sekcję w Asocjację. Ta zmiana zapewne będzie źródłem kolejnych przekształceń w naszych największych liczebnie Sekcjach. W ostatnim roku powstały kolejne trzy nowe Sekcje PTK: Krążenia Płucnego (13.11.2009), Wad Wrodzonych Serca u Młodocianych i Dorosłych (08.12.2009) oraz Farmakoterapii Sercowo-Naczyniowej (11.05.2010). W trakcie ostatniego posiedzenia ZG PTK w Poznaniu powołano do życia Oddział Olsztyński PTK.

Jedną z bardzo pożytecznych i społecznie potrzebnych inicjatyw podjętych w tym roku przez PTK i Asocjację Interwencji Sercowo-Naczyniowych jest rozpoczęcie ogólnopolskiej kampanii medialnej dotyczącej rozpowszechnienia wiedzy na temat właściwego sposobu postępowania w przypadku wystąpienia dolegliwości wskazujących na zawał serca. Kampania ta będzie przebiegać pod hasłem „Zawalcz o swoje serce”, a osobą odpowiedzialną za jej przeprowadzenie jest dr hab. n. med. Maciej Lesiak (Przewodniczący AIsN).

Niezwykle istotną informacją, która powinna cieszyć wszystkich polskich kardiologów, jest fakt awansu kilku naszych Kolegów na poważne międzynarodowe funkcje w różnych towarzystwach. Prof. Adam Torbicki został wybrany Wiceprezydentem *European Society of Cardiology*, prof. Piotr Ponikowski — Prezydentem *Heart Failure Association of the ESC*, prof. Ryszard Piotrowicz — Wiceprezydentem *International Society of Holter and Noninvasive Electrocardiology*, prof. Marian Zembala — Prezydentem *European Society for Cardiac and Vascular Surgery*, a prof. Krzysztof Narkiewicz — Prezydentem *European Society of Hypertension*. Wybranie Polaków na tak znamienite stanowiska w europejskiej i światowej kardiologii oraz kardiologii jest wyrazem uznania dla ich własnych dokonań, a także osiągnięć środowisk, które reprezentują.

W trakcie ceremonii otwarcia Kongresu PTK wręczono Członkostwo Honorowe PTK Panom Profesorom Andrzejowi Cieślińskiemu i Stefanowi Rywikowi oraz Medal Zasługi

PTK Pani Profesor Marii Popczyńskiej-Marek. Wszyscy wymienieni Profesorowie wnieśli swoją zawodową i życiową aktywnością wielki wkład w rozwój polskiej kardiologii. Wyjątkowo miła i wzbudzająca wielkie zainteresowanie była Sesja Honorowa dedykowana Panu prof. Zygmuntowi Sadowskiemu — osobie, która bez wątpienia ma wielkie zasługi dla rozwoju kardiologii i kardiochirurgii w Polsce. Ta sesja, dzięki wsparciu firmy POLPHARMA, wpisała się na stałe w nasze Kongresy i stanowi tradycję, którą warto kultywować.

W trakcie Kongresu PTK odbywało się wiele różnych spotkań. Chciałbym zwrócić uwagę na spotkanie Rady Naukowej i Recenzentów i Komentatorów *Kardiologii Polskiej*. Po zaprezentowaniu przez prof. Piotra Kułakowskiego i dr. hab. n. med. Bronisława Bednarza aktualnego stanu pisma wywiązała się poważna dyskusja dotycząca przyszłości *Kardiologii Polskiej*. Do tej dyskusji na pewno wrócimy na listopadowym posiedzeniu ZG PTK i będzie ona kontynuowana przez wiele miesięcy, z uwzględnieniem opinii szerokich gremiów PTK, zanim podjęta zostanie ostateczna decyzja.

Spotkanie w Poznaniu tradycyjnie było miejscem podsumowania naszej aktywności naukowej. Nagrodę Naukową PTK za 2009 rok otrzymał prof. Paweł Buszman za cykl prac dotyczących interwencji wieńcowych w pniu lewej tętnicy wieńcowej. Polskie Towarzystwo Kardiologiczne przyznało 3 nagrody za publikację naukową w 2009 roku. W imieniu zespołów nagrody odebrali: dr hab. n. med. Ewa Jankowska za pracę pt. „*Circulating Estradiol and Mortality in Man with Systolic Chronic Heart Failure*” opublikowaną w *JAMA*, prof. Michał Tendera za pracę pt. „*Intracoronary infusion of bone marrow-derived selected CD34+ CXCR4+ cells and non-selected mononuclear cells in patients with acute STEMI and reduced left ventricular ejection fraction: results of randomized, multicentre Myocardial Regeneration by Intracoronary Infusion of Selected Population of Stem Cells in Acute Myocardial Infarction (REGENT) Trial*” opublikowaną w *Eur. Heart J.* i prof. Adam Witkowski za pracę „*Influence of different antiplatelet treatment regimens for primary percutaneous coronary intervention on all-cause mortality*” również opublikowaną w *Eur. Heart J.*

Kolejnym niezwykle prestiżowym wyróżnieniem — Nagrodą Prezesów PTK — uhonorowano dr. hab. n. med. Łukasza Szumowskiego za osiągnięcia badawcze i rozwojowe w zakresie elektrofizjologii klinicznej. Fundatorem tej nagrody była firma Bayer Schering Pharma. W tym roku przyznano także po 3 nagrody PTK za najlepsze prace z zakresu badań klinicznych i 3 nagrody z zakresu badań podstawowych za 2009 i 2010 rok. Laureatami z zakresu badań klinicznych w 2009 roku zostali:

- dr hab. n. med. Ewa Jankowska — „*Decreased and increased estradiol levels and mortality risk in men with systolic heart failure*” — I nagroda;
- dr hab. n. med. Oskar Kowalski — „*Triple-site resynchronization in patients with chronic heart failure — long term results*” — II nagroda;

- prof. Tadeusz Przewłocki — „*Clinical characteristics and prognostic factors in patients with multilevel atherosclerosis*” — III nagroda.

Z zakresu badań podstawowych laureatami w 2009 roku zostali:

- dr n. med. Joanna Natorska — „*Fibrin presence and tissue factor expression in aortic valves in patients with aortic stenosis and aortic insufficiency: association with plasma markers of fibrin turnover and thrombin generation*” — I nagroda;
- dr n. med. Piotr Musiałek — „*The size of myocardial infarction damage determines the degree of early engraftment of transcoronary applied, tagged autological CD34+ cells*” — II nagroda;
- dr n. med. Małgorzata Białas — „*Assessment of the properties of mouse muscle stem cells genetically modified with expression plasmid containing the coding sequence of eNOS gene*” — III nagroda.

W 2010 roku przyznano nagrodę za najlepszą pracę z zakresu badań klinicznych dr. hab. n. med. Ewie Jankowskiej za artykuł pt. „Niedobór żelaza a nietolerancja wysiłku u chorych ze skurczową przewlekłą niewydolnością serca” oraz z zakresu badań podstawowych mgr Alicji Tomaszek za artykuł pt. „Występowanie kompleksu lipokaliny 2 (NGAL) związanej z metaloproteinazą 9 macierzy zewnątrzkomórkowej (MMP9) w mięśniu sercowym świń z przewlekłą niewydolnością serca indukowaną tachykardią”.

Niezwykle cenną inicjatywą jest przyznawanie grantów naukowych przez firmy farmaceutyczne. I tak, w 2010 roku Komisja Nauki i Grantów pod przewodnictwem prof. Zbigniewa Gąsiora przyznała następujące granty:

- Grant naukowy firmy SERVIER:
 - dr hab. n. med. Katarzynie Mizia-Stec — „Ocena efektywnego pola powierzchni ujścia zastawki aortalnej w powiązaniu z masą tkanki beztłuszczowej — implikacje diagnostyczne, terapeutyczne i prognostyczne w stenozie zastawki aortalnej”;
 - dr. hab. n. med. Wojciechowi Wojakowskiemu — „Krążące miRNA jako nowy marker uszkodzenia miokardium w zawale mięśnia sercowego”;
 - lek. Annie Kozieradzkiej — „Czynniki genetyczne wpływające na odległe rokowanie chorych z zawalem serca leczonych inwazyjnie”.
- Grant naukowy firmy ADAMED w zakresie kardiologii eksperymentalnej przyznano dr. hab. n. med. Ewie Jankowskiej na realizację projektu pt. „*Functioning of bone marrow in patients with heart failure*”.

W wyniku postępowania konkursowego Komisja Nauki i Grantów oraz Klub 30 PTK przyznały roczny grant dla młodego naukowca 2010 dla dr. n. med. Marka Postuły na realizację projektu badawczego pt. „Ocena roli jednonukleotydowych polimorfizmów DNA w odpowiedzi na kwas acetylosalicylowy u pacjentów z cukrzycą typu 2” oraz lek. Jakubowi Podolcowi w celu realizacji programu badawczego

„Charakteryzacja aktywacji limfocytów T w ostrym zespole wieńcowym — związek z zaawansowaniem miażdżycy i dysfunkcją śródbłonna”. Ponadto Klub 30 przyznał nagrodę im. prof. Leszka Ceremużyńskiego ufundowaną przez firmę PFIZER dr hab. n. med. Ewie Jankowskiej za pracę pt. „*Circulating estradiol and mortality in men with systolic chronic heart failure*”. Do Klubu 30 PTK przyjęto 15 nowych członków [Paweł Burchard (Poznań), Mateusz Śpiewak (Warszawa), Tomasz Bonda (Białystok), Ewa Szymczyk (Łódź), Marcin Barylski (Łódź), Agata Bielecka-Dąbrowa (Łódź), Maksymilian Opol-ski (Warszawa), Magdalena Kłosińska (Łódź), Roksolana Derzhko (Wrocław), Łukasz Krzych (Katowice), Paweł Syska (Warszawa), Tomasz Kotwica (Wrocław), Rafał Grzybczak (Kraków), Rafał Płaksej (Wrocław), Bartosz Hudzik (Zabrze)].

Polskie Towarzystwo Kardiologiczne przyznało dyplom dla laureatów Grand Prix XXIV Ogólnopolskiej Studenckiej Konfe-

rencji Kardiologicznej — Łukasza Januszkiewicza, Ewy Szczerby i Pauliny Paszkowskiej za pracę pt. „Wpływ grupy krwi na rokowanie pacjentów po ostrym zespole wieńcowym”.

W 2010 roku ZG PTK przyznał zaszczytny tytuł Partnera Polskiej Kardiologii firmie SERVIER Polska, POLPHARMA i SANOFI-AVENTIS. Z kolei tytuł Przyjaciela Polskiej Kardiologii otrzymała firma ADAMED.

Te kilka dni spędzonych z Poznaniem zapamiętam jako niezwykle pracowite i ważne nie tylko ze względu na dużą aktywność, ale także ze względu na zaakceptowanie przez członków PTK istotnych zmian zaproponowanych przez ZG PTK tej kadencji. Dzięki temu ze zdecydowanie większym spokojem będę mógł realizować zamierzenia zaplanowane na kolejny rok mojej prezesury — do czasu XV Kongresu PTK, który odbędzie się we Wrocławiu w dniach 6–8 października 2011 roku.

Prof. Waldemar Banasiak
Prezes PTK